

Brüssel, 20. mai 2016
(OR. en)

8945/16

Institutsioonidevaheline
dokument:
2016/0031 (COD)

ENER 149
CODEC 664
IA 22

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Nõukogu

Komisjoni dok nr: 6226/16 ENER 30 CODEC 175 IE 5
+ ADD 1
+ ADD 2

Teema: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega luuakse liikmesriikide ja kolmandate riikide valitsuste vahelisi energiakokkuleppeid ja mittesiduvaid vahendeid käsitlev teabevahetusmehhanism ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 994/2012/EL (esimene lugemine)
– Üldine lähenemisviis

1. Komisjon esitas oma ettepaneku 16. veebruaril 2016. Ettepanekule oli lisatud mõjuhindang ning aruanne¹ kehtivate õigusaktide kohaldamise kohta². Ettepaneku eesmärk on kõrvaldada olemasoleva teabevahetusmehhanismi puudused, mille komisjon on tuvastanud, nimelt et liidu õiguse (nagu kolmas energiapakett, konkurentsioigus, riigihanke-eeskirjad) järgimine ei ole kehtivate õigusaktidega täielikult tagatud, ning et *juhul kui* tuvastatakse, et valitsustevahelise kokkuleppe teatavad sätted on vastuolus liidu õigusega, on liikmesriigil väga keeruline või võimatu pidada kolmanda riigiga uuesti läbirääkimisi valitsustevahelise kokkuleppe muutmiseks.

¹ Dok 6227/16.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta otsus nr 994/2012/EL liikmesriikide ja kolmandate riikide valitsuste vahelisi energiakokkuleppeid käsitleva teabevahetusmehhanismi loomise kohta, ELT L 299, 27.10.2012, lk 13.

Seetõttu nähakse ettepanekuga ette, et komisjon teostab valitsustevahelise kokkuleppe projekti kiire eelhindamise, enne kui sellele alla kirjutatakse. Lisaks on ettepaneku eesmärk laiendada otsuse kohaldamisala, et see hõlmaks ka mittesiduvaid vahendeid, nagu näiteks vastastikuse mõistmise memorandumid, ühisavaldused jne, sest sellistel mittesiduvatel vahenditel võib olla valitsustevaheliste kokkulepetega sarnane mõju. Sellega seoses tuletatakse ka meelde, et Euroopa Ülemkogu kutsus oma 19.–20. märtsi 2015. aasta järeldustes üles „*tagama kõigi välistelt tarnijatelt gaasi ostmisega seotud lepingute puhul ELi õiguse täieliku järgimise, eelkõige suurendades selliste lepingute läbipaistvust ja kooskõla ELi energiajulgeoleku alaste sätetega*“³.

2. Mõjuhinnangut käsitlev arutelu keskendus proportsionaalsuse ja subsidiaarsusega seotud küsimustele. See hõlmas analüüsi, mis käsitles lahendamist vajava probleemi suuruse (liidu õigusega vastuolus olevate valitsustevaheliste kokkulepete arv ja/või tähtsus) suhet mõjuga, mida ettepanek (komisjoni teostatav eelhindamine) omab liikmesriikide suveräänsetele õigustele sõlmida rahvusvahelisi lepinguid, kuid samuti kaaluti omavahel ka halduskoormust, mis tekib kõigi mittesiduvate vahendite teavitamise tulemusel, ning sellest tulenevat tulu. Lisaks arutasid delegatsioonid liikmesriikide eripära seoses ettepanekuga: mõned liikmesriigid ei sõlmi valitsustevahelisi kokkuleppeid või teevad seda harva; mõnel liikmesriigil on kolmandate riikidega pikem piirijoon kui teistel; mõni liikmesriik on välistarnijatest enam sõltuv kui teised liikmesriigid; mõne liikmesriigi läbirääkimispositsioon on tugevam kui teistel liikmesriikidel. Mitu delegatsiooni esitas küsimuse, miks ei ole kasutatud teatud sätteid, mis on kehtestatud või lubatud kehtivate õigusaktidega, nagu näiteks standardsätete esitamine või komisjonile antud võimalus alustada rikkumismenetlust, kui valitsusvaheline kokkulepe on vastuolus liidu õigusega.
3. Läbivaatamise käigus ning kompromissi saavutamise eesmärgil tehti tekstis mitmeid muudatusi. Kõige olulisemate muudatuste eesmärk on:
 - rõhutada ja selgitada võimalust, et komisjon võiks nõustuda oma eelhinna
 - ngut tegemiseks vajaliku ajavahemiku lühendamise
 - ga (põhjendus 7a);
 - täpsustada siduvate ja mittesiduvate vahendite erinevust (põhjendused 10 ja 10a);

³ Vt dok EUCO 11/15, punkt I.2(d).

- täpsustada kohaldamisala, kasutades konkreetsemaid mõisteid (artikli 2 lõige 1);
- piirata komisjoni eelhindangute tegemine üksnes gaasiga seonduvate valitsustevaheliste kokkulepete kavanditega (artikli 3 lõige 2), millega kaasneb liikmesriikidele antav võimalus taotleda eelhindamise teostamist (artikli 3 lõige 2a). See tähendab, et gaasist erinevaid energialiike käsitlevate valitsustevaheliste kokkulepete kavandite suhtes kohaldatakse jätkuvalt komisjoni poolset järeelhindamist (artikli 6 lõige 3), mis viiakse läbi pärast kavandite esitamist (artikli 3 lõige 3);
- õigusakti tekstist jäetakse välja mittesiduvate vahenditega seotud teabe vahetamine (mistarvis jäetakse välja artikli 2 lõiked 3 ja 4, artikkel 7 ning neile tehtud viited artiklites ja põhjendustes), kuid põhjendusse 11 lisatakse teksti mittesiduvate vahendite kohta;
- muuta standardsätete ja juhiste väljatöötamine komisjoni jaoks kohustuslikuks (artikli 9 lõige 2).

4. COREPER nõustus oma 18. mai koosolekul edastama lisas esitatud kompromissteksti nõukogule, eesmärgiga saavutada nõukogus kokkulepe üldise lähenemisviisi suhtes. EL ja HU väljendasid oma kavatsust üldise lähenemisviisi osas kavandatavale kompromissile vastu olla, samas kui CY, PL, RO ja SI märkisid, et nad kaaluvad täiendavalt oma seisukohta. UK esitas parlamentaarse analüüsi reservatsiooni.

See üldine lähenemisviis oleks nõukogu esialgne seisukoht selle ettepaneku kohta ning oleks aluseks ettevalmistustele, mida tehakse läbirääkimiste pidamiseks Euroopa Parlamendiga, mis kavandatu kohaselt algavad sügisel.

Muudatused võrreldes COREPERile esitatud eelmise dokumendiga (8606/16) (st COREPERi poolt heakskiidetud muudatused) on tähistatud **paksus allajoonitud kirjas**, välja jäetud tekst on märgitud nurksulgudega **||**. Muudatused võrreldes komisjoni ettepanekuga on jätkuvalt märgitud **paksus kirjas**.

5. Euroopa Parlamendi tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon alustas ettepaneku ametlikku läbivaatamist aprillis (raportöör: Zdzisław Krasnodębski, ECR) ning võtab oma arvamuse vastu eeldatavasti oktoobris. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee alustab läbivaatamist juunis ning Regioonide Komitee otsustas arvamust mitte esitada.
6. Võttes teadmiseks punktis 4 kirjeldatud delegatsioonide seisukohti, palutakse nõukogul kinnitada oma nõusolekut üldise lähenemisviisi suhtes, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas.

2016/0031 (COD)

Eelnõu:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,

**millega luuakse liikmesriikide ja kolmandate riikide valitsuste vahelisi energiakokkuleppeid []
käsitlev teabevahetuse mehhanism ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 994/2012/EL**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁴,

[]

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁵

ning arvestades järgmist:

⁴ ELT C , , lk .

⁵ ELT C , , lk .

- (1) Energia siseturu nõuetekohaseks toimimiseks on vaja, et liitu imporditud energia suhtes kehtiksid täielikult energia siseturu aluseks olevad eeskirjad. Kui energia siseturg ei toimi nõuetekohaselt, seab see liidu energiavarustuse kindluse seisukohast haavatavasse ja ebasoodsasse olukorda ning vähendab Euroopa tööstusele ja tarbijatele avalduda võivat kasu.
- (2) Komisjoni poolt 25. veebruaril 2015 vastu võetud energialiidu strateegia⁶ eesmärk on varustada tarbijaid turvalise, säästva, konkurentsivõimelise ja taskukohase energiaga. Energialiidu strateegias rõhutatakse, tuginedes juba 2014. aasta mais Euroopa energiajulgeoleku strateegia kohaselt tehtud analüüsile, et energiajulgeoleku tagamisel on oluline see, et energia ostmiseks kolmandate riikidega sõlmitud kokkulepped vastaksid täielikult liidu õigusele⁷. Sama põhimõtet järgides kutsus Euroopa Ülemkogu 19. märtsi 2015. aasta järeldustes üles tagama kõigi välistarnijatelt gaasi ostmisega seotud kokkulepete puhul liidu õiguse täieliku järgimise, eelkõige suurendades selliste lepete läbipaistvust ja kooskõla liidu energiajulgeolekusätetega.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 994/2012/EL⁸ oli kasulik selleks, et saada teavet olemasolevate valitsustevaheliste kokkulepete kohta ja teha kindlaks liidu õigusele mittevastavusest tulenevad probleemid.
- (4) Siiski ei olnud otsuse nr 994/2012/EL abil võimalik tulemuslikult tagada, et valitsustevahelised kokkulepped oleksid kooskõlas liidu õigusega. Kõnealune otsus põhines peamiselt sellel, et komisjon hindas liikmesriikide ja kolmandate riikide valitsuste vahelisi kokkuleppeid pärast nende sõlmimist. Otsuse nr 994/2012/EL rakendamisel saadud kogemuste kohaselt ei ole sellise järelhindamise abil võimalik täielikult tagada valitsustevaheliste kokkulepete kooskõla liidu õigusega. Eelkõige puuduvad valitsustevahelistes kokkulepetes sageli asjakohased lõpetamis- või muutmisklauslid, mis võimaldaksid liikmesriikidel viia valitsustevahelised kokkulepped mõistliku aja jooksul kooskõlla liidu õigusega. Peale selle on allakirjutanute seisukohad juba kindlad, mis toob kaasa poliitilise surve kokkuleppe mis tahes aspekti muutmisest hoidumiseks.

⁶ COM(2015) 80.

⁷ COM(2014) 330.

⁸ ELT L 299, 27.10.2012, lk 13.

- (5) Selleks et vältida mis tahes vastuolusid liidu õigusega ja suurendada läbipaistvust, peaksid liikmesriigid teavitama komisjoni nii kiiresti kui võimalik oma kavatsusest alustada läbirääkimisi uue valitsustevahelise kokkuleppe sõlmimiseks või [] valitsustevahelistesse kokkulepetesse muudatuste tegemiseks. Liikmesriigid peaksid hoidma komisjoni korrapäraselt kursis läbirääkimiste käiguga. Liikmesriikidel peaks olema võimalus kutsuda komisjoni osalema läbirääkimistel vaatlejana.
- (6) **Valitsustevahelise kokkuleppe üle peetavate** läbirääkimiste ajal peaks komisjonil olema võimalus anda **asjaomasele liikmesriigile või asjaomastele liikmesriikidele** nõu, kuidas vältida vastuolusid liidu õigusega. [] **Kõnealuses raamistikus** peaks komisjon **samuti** saama **vajaduse korral** juhtida **asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide** tähelepanu liidu energiapoliitika eesmärkidele, liikmesriikidevahelise solidaarsuse põhimõttele ja liidu poliitilistele seisukohtadele, mis on vastu võetud nõukogu või Euroopa Ülemkogu järeldustes; **siiski ei tohiks see olla osa komisjoni õiguslikust hinnangust, mille ta annab valitsustevahelise kokkuleppe või selle muudatuse kavandile.** []
- (7) Selleks et tagada kooskõla liidu õigusega **ning võttes asjakohaselt arvesse asjaolu, et praegu on gaasi valdkonnas valitsustevahelistel kokkulepetel või nende muudatustel suurim suhteline mõju energia siseturu nõuetekohasele toimimisele ning liidu energiavarustuse kindlusele**, peaksid liikmesriigid edastama **gaasiga seonduva** valitsustevahelise kokkuleppe kavandi komisjonile enne seda, kui kokkulepe muutub selle osaliste jaoks õiguslikult siduvaks (eelhinnang). Koostöövajadust silmas pidades peaks komisjon aitama liikmesriigil välja selgitada valitsustevahelise kokkuleppe või selle muudatuse kavandis sätted, mis on vastuolus liidu õigusega. Sel juhul oleks asjaomane liikmesriik paremini ette valmistatud liidu õigusele vastava kokkuleppe sõlmimiseks.

- (7a) Komisjonil peaks olema piisavalt aega sellise hinnangu andmiseks, et tagada võimalikult suur õiguskindlus ja samas vältida põhjendamatuid viivitusi. **Komisjon peaks kaaluma võimalust lühendada vajaduse korral hindamiseks ettenähtud ajavahemikke, eriti kui liikmesriik seda taotleb või kui liikmesriik on komisjoni läbirääkimiste etapis piisavalt üksikasjalikult teavitanud, ning võttes arvesse, mil määral valitsustevahelise kokkuleppe või selle muudatuse kavand põhineb standardsätetel.** Selleks et liikmesriigid saaksid komisjoni abi täielikult ära kasutada, peaksid nad **juhul, kui liikmesriik on otsustanud taotleda komisjoni eelhinnangut, hoiduma gaasiga seonduvate valitsustevaheliste kokkulepete sõlmimisest või gaasist erinevate energialiikidega seonduvate valitsustevaheliste kokkulepete sõlmimisest enne, kui komisjon on teatanud asjaomasele liikmesriigile oma hinnangust.** Liikmesriigid peaksid võtma kõik vajalikud meetmed, et [] **leida** sobiv lahendus kindlakstehtud vastuolu kõrvaldamiseks.
- (8) Energialiidu strateegiat arvesse võttes mängib nii varasemate kui ka tulevaste valitsustevaheliste kokkulepete läbipaistvus jätkuvalt ülimalt olulist rolli. Seepärast peaksid liikmesriigid esitama komisjonile kõik olemasolevad ja tulevikus sõlmitavad valitsustevahelised kokkulepped, olenemata sellest, kas need on juba jõustunud või kas neid kohaldatakse rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsiooni artikli 25 kohaselt ajutiselt, ning kõik uued valitsustevahelised kokkulepped.
- (9) Komisjon peaks hindama selliste valitsustevaheliste kokkulepete vastavust liidu õigusele, mis jõustusid või mida kohaldati ajutiselt enne käesoleva otsuse jõustumist, ja teavitama sellest liikmesriike. Vastuolu korral peaksid liikmesriigid võtma kõik vajalikud meetmed, et [] **leida** sobiv lahendus kindlakstehtud vastuolu kõrvaldamiseks.
- (10) Käesolevat otsust tuleks [] kohaldada valitsustevaheliste kokkulepete suhtes; **nendes, eelkõige nende sisus väljendatakse poolte tahet, et kokkuleppel peaks olema kas täielikult või osaliselt siduv jõud, ning seda olenemata selle vormist.** [] Teatada tuleks ainult sellistest valitsustevahelistest kokkulepetest, mis käsitlevad energia ostmist, kaubandust, müümist, salvestamist või tarnimist vähemalt ühes liikmesriigis või ühele liikmesriigile või sellise energiataristu ehitamist või käitamist, millel on füüsiline ühendus vähemalt ühe liikmesriigiga. [] Kahtluse korral peaksid liikmesriigid konsulteerima komisjoniga. Põhimõtteliselt ei [] peaks [] käesoleva otsusega olema hõlmatud kokkulepped, mis on kehtivuse kaotanud või mida enam ei kohaldata.

- (10a) Käesoleva otsuse kohaldamisel käsitatakse vahendit valitsustevahelise kokkuleppena tulenevalt selle (või selle osade) õiguslikust siduvusest, mitte lähtuvalt selle ametlikust vormist, ning kui õiguslik siduvus puudub, käsitatakse vahendit mittesiduva vahendina.
- (11) Liikmesriigid loovad kolmandate riikidega sidemeid lisaks valitsustevaheliste kokkulepete sõlmimisele ka mittesiduvate vahendite abil, mida sageli määratletakse ametlikult selliste mõistetega nagu vastastikuse mõistmise memorandum, ühisavaldus, ministrite ühisavaldus, ühismeede või ühine tegevusjuhend. Ehkki need vahendid ei ole õiguslikult siduvad, on neid võimalik kasutada üksikasjaliku energiataristu- ja energiavarustusraamistiku väljatöötamiseks. [] Suurema läbipaistvuse huvides võivad liikmesriigid esitada komisjonile mittesiduvad vahendid - st õiguslikult mittesiduvad kokkulepped ühe või mitme liikmesriigi ja ühe või mitme kolmanda riigi vahel, millega kehtestatakse tingimused seoses energiavarustuse või energiataristu arendamisega, näiteks sisaldades liidu õiguse tõlgendusi - või selliste mittesiduvate vahendite muudatused, sealhulgas kõik nende lisad; kui mittesiduvas vahendis või selle muudatuses on selge sõnaga osutatud muudele tekstidele, võib liikmesriik esitada ka kõnealused tekstid.
- (12) Käesolev otsus ei peaks hõlmama selliseid valitsustevahelisi kokkuleppeid ega mittesiduvaid vahendeid, mis tuleb komisjonile täies mahus esitada muude liidu õigusaktide alusel või milles käsitletakse [] Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu kohaldamisalasse kuuluvaid küsimusi.
- (13) Käesoleva otsusega ei tohiks kehtestada ettevõtjatevahelistest kokkulepetest tulenevaid kohustusi. Siiski peaks liikmesriikidel olema võimalus edastada komisjonile vabatahtlikult kokkulepped, millele on selge sõnaga osutatud valitsustevahelistes kokkulepetes või mittesiduvates vahendites.

- (14) Komisjon peaks tegema kogu saadud teabe kõigile teistele liikmesriikidele turvalisel elektroonilisel kujul kättesaadavaks. Komisjon peaks täitma liikmesriikide taotlused käsitada esitatud teavet konfidentsiaalsena. Seevastu ei tohiks konfidentsiaalsustaotlused piirata komisjoni juurdepääsu konfidentsiaalsele teabele, kuna komisjonil on oma hinnangute koostamiseks vaja terviklikku teavet. Komisjon peaks vastutama konfidentsiaalsusklausli kohaldamise tagamise eest. Konfidentsiaalsustaotlused ei tohiks piirata dokumentidele juurdepääsu õigust, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1049/2001⁹.
- (15) Kui liikmesriik käsitab valitsustevahelist kokkulepet **II** konfidentsiaalsena, peaks ta esitama komisjonile sellest kokkuvõtte teiste liikmesriikide teavitamise eesmärgil.
- (16) Pidev valitsustevahelisi kokkuleppeid käsitleva teabe vahetamine liidu tasandil peaks võimaldama välja töötada parimad tavad. Kõnealustest parimatest tavadest lähtudes peaks komisjon **koostöös liikmesriikidega** välja töötama liikmesriikide ja kolmandate riikide valitsuste vahelistes kokkulepetes kasutatavad vabatahtlikud standardsätted, tehes seejuures liidu välispoliitikat käsitlevates küsimustes vajaduse korral koostööd Euroopa välisteenistusega, **ning välja töötama ka suunised, mis sisaldavad näitlikku loetelu klauslitest, mis ei ole kooskõlas liidu õigusega ning mida seega ei tohiks kasutada.** Kõnealuste standardsätete kasutamise eesmärk peaks olema vältida vastuolu valitsustevaheliste kokkulepete ja liidu õiguse vahel, eelkõige energia siseturu eeskirjade ja konkurentsioiguse ning liidu sõlmitud rahvusvaheliste kokkulepete vahel. Nende kasutamine peaks olema vabatahtlik ning nende sisu peaks olema võimalik kohandada vastavalt konkreetsele asjaolule.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

- (17) Paremad vastastikused teadmised olemasolevatest ja uutest valitsustevahelistest kokkulepetest **II** peaksid võimaldama paremini kooskõlastada energiaalast tegevust nii liikmesriikide endi kui ka liikmesriikide ja komisjoni vahel. Selline parem kooskõla peaks aitama liikmesriikidel täielikult ära kasutada liidu poliitilist ja majanduslikku kaalukust ning võimaldama komisjonil pakkuda lahendusi valitsustevaheliste kokkulepetega seotud probleemide lahendamiseks.
- (18) Komisjon peaks hõlbustama ja toetama liikmesriikide tegevuse kooskõlastamist, et tugevdada tootja-, transiidi- ja tarbijariikide suhtes võetava kindla ja tõhusa kooskõlastatud lähenemisviisi abil liidu üldist strateegilist rolli.
- (19) Kuna käesoleva otsuse eesmärki, nimelt valitsustevahelisi kokkuleppeid **II** käsitleva teabe vahetamist liikmesriikide ja komisjoni vahel ei suuda liikmesriigid ise piisavalt saavutada ning kõikides liikmesriikides kohaldatava käesoleva otsuse mõju tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (20) Käesoleva otsuse sätted ei tohiks piirata rikkumisi, riigiabi ja konkurentsivõimet käsitlevate liidu eeskirjade kohaldamist. Kui komisjon on arvamisel, et liikmesriik ei ole täitnud Euroopa Liidu toimimise lepingust (edaspidi „ELi toimimise leping”) tulenevaid kohustusi, on tal vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 258 õigus algatada rikkumismenetlus.
- (21) **[Kolme aasta möödumisel käesoleva otsuse jõustumisest]** **II** peaks komisjon hindama, kas käesolev otsus on piisav ja tõhus, et tagada valitsustevaheliste kokkulepete ja liidu õiguse kooskõla ning valitsustevaheliste kokkulepetega seotud tegevuse **II** parem kooskõlastamine **II** liikmesriikide vahel energeetika valdkonnas.

(22) Otsus nr 994/2012/EL tuleks tunnistada kehtetuks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesoleva otsusega luuakse mehhanism artikli 2 kohaseid energiavaldkonnas sõlmitud valitsustevahelisi kokkuleppeid **l** käsitleva teabe vahetamiseks liikmesriikide ja komisjoni vahel, et **tagada l** siseturu toimimine energiavaldkonnas **ning suurendada liidus energiavarustuse kindlust**.
2. Käesolevat otsust ei kohaldata valitsustevaheliste kokkulepete **l** suhtes, mille kohta tervikuna kehtib muu liidu õiguses sätestatud eriomane teavitamismenetlus.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „valitsustevaheline kokkulepe“ – ühe või mitme liikmesriigi ja ühe või mitme kolmanda riigi vahel sõlmitud õiguslikult siduv kokkulepe, **olenemata selle ametlikust vormist, l mis hõlmab:**
 - i) **energia ostmist, kaubandust, müümist, salvestamist või tarnimist vähemalt ühes liikmesriigis või vähemalt ühele liikmesriigile, või**
 - ii) **sellise energiataristu ehitamist või käitamist, millel on füüsiline ühendus vähemalt ühe liikmesriigiga;**

kui selline õiguslikult siduv kokkulepe hõlmab ka muid küsimusi, käsitatakse valitsustevahelise kokkuleppena vaid **l eelnimetatud energiaküsimustega seotud sätteid ning l kõnealuste energiaküsimustega seotud sätete suhtes kohaldatavaid üldsätteid;**

- (2) „olemasolev valitsustevaheline kokkulepe“ – valitsustevaheline kokkulepe, mis jõustus või mida kohaldatakse ajutiselt enne käesoleva otsuse jõustumist;

II

Artikkel 3

Valitsusevaheliste kokkulepetega seotud teatamiskohustus

1. Liikmesriik, kes kavatseb alustada kolmanda riigiga läbirääkimisi [] valitsustevahelise kokkuleppe muutmiseks või uue valitsustevahelise kokkuleppe sõlmimiseks, teatab oma kavatsusest kirjalikult komisjonile esimesel võimalusel enne läbirääkimiste kavandatud algust.

[] Asjaomane liikmesriik peaks hoidma komisjoni käimasolevate läbirääkimistega korrapäraselt kursis.
2. Kui osalised on **gaasiga seonduva** valitsustevahelise kokkuleppe kavandi või [] **gaasiga seonduva** valitsustevahelise kokkuleppe muudatuse kavandi kõikides olulistes punktides kokku leppinud, esitab asjaomane liikmesriik enne ametlike läbirääkimiste lõpuleviimist kõnealuse kokkuleppe või muudatuse kavandi ja kõik selle lisad komisjonile artikli 5 kohase eelhinna saamiseks.

Kui kõnealuses [] kokkuleppe kavandis või [] muudatuse kavandis on selge sõnaga osutatud muudele tekstidele, esitab asjaomane liikmesriik ka kõnealused tekstid, kui need sisaldavad elemente, mis [] käsitlevad **gaasi ostmist, kaubandust, müümist, salvestamist või tarnimist vähemalt ühes liikmesriigis või vähemalt ühele liikmesriigile või sellise gaasitaristu ehitamist või käitamist, millel on füüsiline ühendus vähemalt ühe liikmesriigiga.**

Lisaks, kui liikmesriik peab läbirääkimisi gaasist erinevaid energialiike hõlmava valitsustevahelise kokkuleppe või selle muudatuse üle, ning kui ta ei saa enda antud hinnangu kohaselt teha kindlat järeldust, kas läbirääkimise objektiks olev valitsustevaheline kokkulepe või selle muudatus on kooskõlas liidu õigusega, edastab ta komisjonile kõnealuse kokkuleppe või muudatuse kavandi koos kõigi selle lisadega eelhinnangu saamiseks vastavalt artiklile 5, ning teeb seda niipea, kui läbirääkimiste pooled on jõudnud kokkuleppele kõnealuse valitsustevahelise kokkuleppe või kõnealuse valitsustevahelise kokkuleppe muudatuse kavandi peamiste elementide osas, kuid enne ametlike läbirääkimiste lõpetamist.

2bis. Liikmesriigid võivad kasutada lõike 2 esimese kahe lõigu sätteid gaasist erinevaid energialiike käsitlevate valitsustevaheliste lepingute või nende muudatuste puhul.

3. Pärast valitsustevahelise kokkuleppe või selle muudatuse ratifitseerimist esitab asjaomane liikmesriik komisjonile kõnealuse valitsustevahelise kokkuleppe või selle muudatuse, sealhulgas kõik lisad.

Kui ratifitseeritud valitsustevahelises kokkuleppes või valitsustevahelise kokkuleppe muudatuses on selge sõnaga osutatud muudele tekstidele, esitab asjaomane liikmesriik ka kõnealused tekstid, kui need sisaldavad elemente, mis **[] käsitlevad energia ostmist, kaubandust, müümist, salvestamist või tarnimist vähemalt ühes liikmesriigis või vähemalt ühele liikmesriigile või sellise energiataristu ehitamist või käitamist, millel on füüsiline ühendus vähemalt ühe liikmesriigiga.**

4. Kohustust teavitada komisjon vastavalt lõigetele 2 ja 3 ei kohaldata ettevõtjatevaheliste kokkulepete suhtes.
5. Kõik käesoleva artikli lõigete 1–3 **ning** artikli 6 lõigete 1 ja 2 **[]** kohased teated esitatakse komisjoni tagatud veebirakenduse kaudu. Artikli 5 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 6 lõikes 3 osutatud tähtaega hakatakse arvestama alates kuupäevast, mil nõuetekohane teade rakenduses registreeritakse.

Artikkel 4

Komisjoni abi

1. Kui liikmesriik teavitab artikli 3 lõike 1 kohaselt komisjoni läbirääkimistest, võivad komisjoni talitused anda läbirääkimisi pidavale liikmesriigile nõu, kuidas vältida läbirääkimiste objektiks oleva valitsustevahelise kokkuleppe või [] valitsustevahelise kokkuleppe muudatuse vastuolu liidu õigusega. Liikmesriik võib taotleda komisjonilt abi kõnealuste läbirääkimiste pidamisel.
2. Asjaomase liikmesriigi taotluse korral või komisjoni taotluse korral ning asjaomase liikmesriigi kirjalikul nõusolekul võib komisjon osaleda läbirääkimistel vaatlejana.
3. Kui komisjoni osaleb vaatlejana, võib ta anda läbirääkimisi pidavale liikmesriigile nõu, kuidas vältida läbiräägitava valitsustevahelise kokkuleppe või selle muudatuse vastuolu liidu õigusega.

Artikkel 5

Komisjoni hinnang

1. Komisjon annab kuue nädala jooksul alates valitsustevahelise kokkuleppe või selle muudatuse täieliku kavandi ja selle lisade esitamisest artikli 3 lõigete 2 **või 2a** alusel asjaomasele liikmesriigile teada kõigist kahtlustest seoses valitsustevahelise kokkuleppe või selle muudatuse kavandi vastavusega liidu õigusele, eelkõige energia siseturgu reguleerivatele õigusaktidele ja liidu konkurentsioigusele. Kui komisjon kõnealuse tähtaja jooksul ei vasta, siis loetakse, et komisjonil sellised kahtlused puuduvad.

2. Kui komisjon teatab lõike 1 alusel asjaomasele liikmesriigile, et tal on kahtlusi, teavitab komisjon asjaomast liikmesriiki 12 nädala jooksul alates lõikes 1 osutatud teate kättesaamisest oma arvamusest valitsustevahelise kokkuleppe või selle muudatuse kavandi ja liidu õiguse, eelkõige energia siseturgu reguleerivate õigusaktide ja liidu konkurentsioiguse vastavuse kohta. Kui komisjon ei ole selle tähtaja jooksul arvamust esitanud, siis loetakse, et komisjonil ei ole vastuväiteid.
3. Asjaomase liikmesriigi nõusolekul võib lõigetes 1 ja 2 osutatud tähtaegu pikendada. Kui asjaolud seda võimaldavad, võib kokkuleppel komisjoniga lõigetes 1 ja 2 nimetatud tähtaegu lühendada.
4. Liikmesriigid ei allkirjasta ega ratifitseeri valitsustevahelise kokkuleppe kavandit või **asjaomase** muudatuse kavandit ega lepi selles kokku enne, kui komisjon on teatanud liikmesriigile oma kahtlustest vastavalt lõikele 1 või vajaduse korral esitanud oma arvamuse vastavalt lõikele 2, või kui komisjon ei ole vastust ega arvamust esitanud, enne lõikes 1 või vajaduse korral lõikes 2 sätestatud tähtaja möödumist.

Asjaomane liikmesriik võtab valitsustevahelise kokkuleppe või selle muudatuse allkirjastamisel, ratifitseerimisel või selle kokkuleppimisel igati arvesse komisjoni arvamust, millele on osutatud lõikes 2.

Artikkel 6

Teatamiskohustused ja komisjoni hinnangud seoses olemasolevate valitsustevaheliste kokkulepetega ja uute valitsustevaheliste kokkulepetega, mis käsitlevad gaasist erinevaid energialiike

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile hiljemalt [kolme kuu jooksul pärast käesoleva otsuse jõustumist] kõik olemasolevad valitsustevahelised kokkulepped, sealhulgas nende lisad ja kõik neisse tehtud muudatused.

Kui olemasolevas valitsustevahelises kokkuleppes on selge sõnaga osutatud muudele tekstidele, esitab asjaomane liikmesriik ka kõnealused tekstid, kui need sisaldavad elemente, mis **[] käsitlevad energia ostmist, kaubandust, müümist, salvestamist või tarnimist vähemalt ühes liikmesriigis või vähemalt ühele liikmesriigile või sellise energiataristu ehitamist või käitamist, millel on füüsiline ühendus vähemalt ühe liikmesriigiga.**

Kohustust teavitada komisjoni vastavalt käesolevale lõikele ei kohaldata ettevõtjatevaheliste kokkulepete suhtes.

2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel loetakse esitatuks need olemasolevad valitsustevahelised kokkulepped, mis käesoleva otsuse jõustumise kuupäevaks on esitatud komisjonile vastavalt otsuse nr 994/2012/EL artikli 3 lõikele 1 või 5 või määruse (EL) nr 994/2010 artikli 13 lõike 6 punktile a, tingimusel et need on esitatud vastavalt käesoleva artikli lõike 1 nõuetele.
3. Komisjon hindab vastavalt lõigetele 1 või 2 esitatud valitsustevahelisi kokkuleppeid **ning vastavalt artikli 3 lõikele 3 esitatud valitsustevahelisi kokkuleppeid, mis käsitlevad gaasist erinevaid energialiike.** Kui komisjonil on pärast esialgset hindamist kahtlusi, kas esitatud kokkulepped vastavad liidu õigusele, eelkõige energia siseturгу reguleerivatele õigusaktidele ja liidu konkurentsioigusele, annab komisjon sellest asjaomastele liikmesriikidele teada üheksa kuu jooksul alates kõnealuste kokkulepete esitamisest.

[]

Artikkel 8

Läbipaistvus ja konfidentsiaalsus

1. Liikmesriik võib komisjonile artikli 3 lõigete 1–3 **ning** artikli 6 lõike 1 **[]** kohaselt teavet esitades märkida, kas mingit osa sellest teabest (äriteave või muu teave), mille avalikustamine võiks kahjustada asjaosaliste tegevust, tuleb käsitada konfidentsiaalsena ja kas esitatud teavet võib teiste liikmesriikidega jagada.

Liikmesriik esitab kõnealuse märkuse artikli 6 lõikes 2 osutatud olemasolevate kokkulepete kohta hiljemalt [kolm kuud pärast käesoleva otsuse jõustumist].

2. Kui liikmesriik ei ole esitanud lõike 1 kohast märkust teabe konfidentsiaalsuse kohta, teeb komisjon kõnealuse teabe kõigile liikmesriikidele turvalisel elektroonilisel kujul kättesaadavaks.
3. Kui liikmesriik on esitanud lõike 1 kohase märkuse olemasoleva valitsustevahelise kokkuleppe, [] valitsustevahelise kokkuleppe muudatuse **või** [] uue valitsustevahelise kokkuleppe [] konfidentsiaalsuse kohta, teeb asjaomane liikmesriik kättesaadavaks esitatud teabe kokkuvõtte.

Kokkuvõtte sisaldab valitsustevahelise kokkuleppe [] või muudatuse kohta vähemalt järgnevat:

- a) teema;
- b) eesmärk ja kohaldamisala,
- c) kestus;
- d) osalised;
- e) teave peamiste elementide kohta.

Käesolevat lõiget ei kohaldata artikli 3 lõigete 1, [] 2 ja 2a kohaselt esitatud teabe suhtes.

4. Komisjon teeb lõikes 3 osutatud kokkuvõtted kõigile teistele liikmesriikidele elektroonilisel kujul kättesaadavaks.
5. Käesoleva artikli kohased konfidentsiaalsustaotlused ei piira komisjoni juurdepääsu konfidentsiaalsele teabele. Komisjon tagab, et konfidentsiaalsele teabele pääsevad ligi ainult need komisjoni talitused, kellele teabe kättesaamine on vältimatult vajalik.

Artikkel 9

Liikmesriikide ja komisjoni vaheline tegevuse koostöölastamine

1. Komisjon hõlbustab ja toetab liikmesriikide tegevuse koostöölastamist, eesmärgiga:
 - a) vaadata läbi valitsustevaheliste kokkulepete [] valdkonnas toimuvad arengud ning püüelda järjepidevuse ja ühtsuse poole liidu energiaalastes välissuhetes peamiste tootja-, transiidi- ja tarbijariikidega;
 - b) selgitada välja valitsustevaheliste kokkulepetega [] seotud ühised probleemid ja kaaluda nende lahendamiseks vajalikke meetmeid ning pakkuda vajadusel välja lahendused;
[]
 - c) soodustada vajadusel selliste mitmepoolsete valitsustevaheliste kokkulepete [] väljatöötamist, millesse on kaasatud mitu liikmesriiki või liit tervikuna.
2. **[Kahe aasta möödumisel käesoleva otsuse jõustumisest] []** töötab komisjon parimatele tavadele tuginedes ja liikmesriikidega konsulteerides välja vabatahtlikud standardsätted **ja suunised, mis sisaldavad näitlikku loetelu klauslitest, mis ei ole koostöös liidu õigusega ning mida seega ei tohiks kasutada. Sellised vabatahtlikud standardsätted ja suunised** parandaksid [] nende **nõuetekohase []** kohaldamise korral tunduvalt tulevaste valitsustevaheliste kokkulepete [] koostööla liidu õigusega.

Artikkel 10

Aruandlus ja läbivaatamine

1. **[Kolme aasta möödumisel käesoleva otsuse jõustumisest] []** esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele aruande käesoleva otsuse kohaldamise kohta.

2. Aruandes hinnatakse eeskätt seda, mil määral aitab käesolev otsus kaasa valitsustevaheliste kokkulepete I kooskõla tagamisele liidu õigusega ning valitsustevaheliste kokkulepetega II seotud tegevuse kõrgetasemelisele kooskõlastamisele liikmesriikide vahel. Hinnatakse ka käesoleva otsuse mõju liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelistele läbirääkimistele ning kas käesoleva otsuse reguleerimisala ja selles sätestatud menetlused on asjakohased.

Artikkel 11

Kehtetuks tunnistamine

Otsus nr 994/2012/EL tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 12

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 13

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja